

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

**Prezentace neziskových organizací a získávání
finančních prostředků**

Autor práce: Bc. František Vlček

Vedoucí práce: Ing. Pavla Varvažovská

© 2016 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce se zabývá problematikou a významem neziskových organizací se zaměřením na jejich prezentování a financování. Teoretická část práce je věnována historii, původu a vymezení neziskových organizací ve společnosti. Dále nás seznamuje s neziskovým veřejným a soukromým sektorem, kde jsou vysvětleny jednotlivé právní formy organizací, které existují a také změny, které se udály po zavedení nového občanského zákoníku v roce 2014. Na závěr jsou uvedeny způsoby prezentování neziskových organizací, principy jejich financování a možnosti získávání finančních prostředků, kde jsou rozepsány nejčastější finanční zdroje neziskových organizací.

Ve vlastní části práce jsou, v charakteristice prostředí, rozepsány jednotlivé finanční zdroje, ze kterých mohou organizace aktuálně čerpat, zejména veřejné rozpočty. Dále je zveřejněna statistika objemu čerpání z těchto prostředků za několik posledních let. Zpracována je také charakteristika prostředí neziskových organizací v Pardubickém kraji, kde je podrobněji rozepsán stav neziskového sektoru v kraji. Ve vlastní práci je proveden kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření, který se zaměřuje na zjištění způsobu prezentace a získávání finančních zdrojů neziskových organizací v Pardubickém kraji. Nakonec je ve vlastní práci proveden také kvalitativní výzkum, pomocí polostandardizovaných rozhovorů u vybraných neziskových organizací, kde je podrobněji zkoumáno, jakým způsobem získávají dobrovolníky. Je zjišťováno, jaký mají organizace názor na různé kvalifikační kurzy fundraisingu a zdali by jim v žádosti o úspěšné projekty pomohla spolupráce s profesionálním fundraiserem. Ze získaných dat jsou zpracovány výsledky a závěrečné zhodnocení, ze kterého se potvrdilo, že neziskové organizace v Pardubickém kraji se věnují prezentaci své činnosti a zajišťování finančních prostředků.

Klíčová slova: Nezisková organizace, neziskový sektor, marketing, fundraising, public relations

Cíl práce

Cílem práce je představit ucelený přehled o neziskovém sektoru pro každého člověka, který se o tuto problematiku zajímá. Stěžejní část práce si klade za cíl, navrhnout neziskovým organizacím v Pardubickém kraji efektivní způsob pro získávání finančních

prostředků, tzv. fundraising. Teoretická část práce má za cíl především přiblížení a pochopení fungování neziskového sektoru a prohloubení znalostí v této problematice, které bude nezbytné k tomu, aby mohla být vypracována vlastní část práce.

Ve vlastní části práce podrobněji popisujeme jednotlivé finanční zdroje, ze kterých mohou organizace aktuálně čerpat, zejména veřejné rozpočty. Zveřejněna je statistika objemu čerpání z těchto prostředků za několik posledních let. Ve vlastní části práce je prvním dílčím cílem provedení kvantitativního výzkumu pomocí dotazníkového šetření, který se zaměřuje na zjištění způsobu prezentace a získávání finančních zdrojů neziskových organizací v Pardubickém kraji. Druhý dílčí cíl zjišťuje možnosti fundraisingu ve vybraných neziskových organizacích v Pardubickém kraji. Podrobněji popisujeme způsoby získávání finančních prostředků a dobrovolníků a také to, jaký mají organizace názor na různé kvalifikační kurzy fundraisingu a zdali by jim v žádosti o úspěšné projekty pomohla spolupráce s profesionálním fundraiserem.

Metodika práce

Diplomová práce je zpracována na základě prostudování dostupné odborné literatury, související s tímto tématem a studiem dalších potřebných dokumentů. Teoretická část práce vychází především z knih či učebnic zabývajících se touto problematikou, které byly zapůjčeny v městské knihovně, případně staženy v elektronické podobě na internetu. Nutné bylo prostudovat si nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který vstoupil v účinnost 1. 1. 2014 a zjistit změny, které se dotkly neziskového sektoru a jednotlivých právních forem neziskových organizací.

Ve vlastní části práce nejprve uvádíme charakteristiku neziskového sektoru a jednotlivých finančních zdrojů z Rozboru, který vydává každý rok Rada vlády pro nestátní neziskové organizace a jehož cílem je sledování objemu všech poskytnutých dotací NNO z veřejných rozpočtů. Dále je rozebrána charakteristika neziskového sektoru v Pardubickém kraji. První dílčí cíl práce je proveden pomocí dotazníkového šetření, pomocí kterého zjišťujeme způsob prezentace neziskových organizací a získávání finančních prostředků u nestátních neziskových organizací v Pardubickém kraji. Kvalitativní šetření je provedeno pomocí polostandardizovaných rozhovorů, kde jsme si stanovili výzkumné otázky, které byly zaslány na email k vybraným organizacím v Pardubickém kraji.

Výsledky a závěr

V diplomové práci se podařilo splnit všechny cíle, které byly stanoveny na začátku. Práce představuje ucelený teoretický přehled neziskového sektoru a neziskových organizací. Každému, kdo se chce seznámit s tímto odvětvím, poskytuje základní fakta o dané problematice, zaměřené především na prezentaci organizací a způsoby získávání finančních prostředků.

Ve vlastní části práce se podařilo splnit oba dílčí cíle. V prvním dílčím cíli, který byl zaměřený na prezentaci a získávání finančních prostředků u neziskových organizací v Pardubickém kraji, se podařilo získat odpovědi v rámci dotazníkového šetření alespoň od 100 respondentů, což byla stanovená minimální hranice, aby byl výsledek vypovídající. Výsledky kvantitativního výzkumu nepřinesly žádné velké překvapení. Cílem bylo zjistit, zdali neziskové organizace věnují pozornost prezentaci své instituce na veřejnosti a jakým způsobem a zdali vůbec získávají finanční prostředky pro svou činnost. V naprosté většině je z výsledků patrné, že neziskové organizace se zabývají prezentací své činnosti na veřejnosti a zajišťují finanční zdroje, kde rovněž došlo k očekávanému potvrzení, že v naprosté většině je financování organizací vícezdrojové.

V druhém dílčím cíli práce, který byl zaměřen na vybrané neziskové organizace, byl výzkum proveden pomocí polostandardizovaných rozhovorů. Byly stanoveny výzkumné otázky, které se podrobněji zaměřily na způsob, jakým organizace získávají dobrovolníky. Zároveň nás zajímal jejich názor, na důležitost různých kvalifikačních kurzů fundraisingu a také na to, co by jim přinesla spolupráce s profesionálním fundraiserem. Na tyto otázky odpověděly pouze 4 neziskové organizace. Bohužel se nepodařilo získat názor od více oslovených organizací a tak je těžké spolu výsledky porovnávat. Podařilo se i tak získat zajímavé postřehy. Mezi nejčastější dobrovolníky, které NNO získávají, patří známí a kamarádi členů organizace. Velice významnou skupinu dobrovolníků tvoří také studenti. Co se týče účasti fundraisera nějakého kvalifikačního kurzu zaměřeného na fundraising, tak zde se odpověď odvíjela podle velikosti neziskové organizace, stejně tak jako u otázky, zdali mít profesionálního fundraisera. Menší organizace, působících pouze na regionální úrovni, pro svou životnost nepotřebuje profesionální fundraising

Způsoby prezentace organizace a zajišťování finančních prostředků se nesmírně liší u menších organizací hospodařících s nižším rozpočtem a naopak u větších organizací hospodařících s vyšším rozpočtem.

Použité zdroje

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 4., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.

VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. První vydání. Praha: Grada, 2015. Manažer. ISBN 978-80-247-5477-2.